

Vergaderjaar 2021–2022

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 561

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN
KLIMAAT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2022

Op 20 en 22 juli 2022 vindt de informele Raad voor Concurrentievermogen plaats in Praag over respectievelijke de onderdelen interne markt en industrie en onderzoek. Met deze brief stuur ik u de geannoteerde agenda met daarin een beschrijving van de discussiepunten en de Nederlandse inzet. Het deel over onderzoek is mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Tevens informeer ik u over het bereikte politieke akkoord over de Verordening buitenlandse subsidies.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

Informele Raad voor Concurrentievermogen van 20 juli

Het onderdeel interne markt en industrie van de informele Raad voor Concurrentievermogen in Praag staat in het teken van de thema's interne markt, de groene en digitale transitie en weerbaarheid. De informele Raad begint met een plenaire discussie, waarna de Raad in drie workshops spreekt over: 1) de weerbaarheid van de Europese industrie in de context van de Russische invasie in Oekraïne; 2) de digitale en duurzame transitie en 3) interne markt. Op het moment van schrijven is de indeling voor de workshops nog onbekend. Hieronder vindt u de Nederlandse inzet op bovenstaande thema's. Via het verslag zal ik uw Kamer over de uitkomsten van de discussie informeren.

De Raad spreekt over het thema weerbaarheid in relatie tot de huidige geopolitieke context en specifiek de Russische inval in Oekraïne. Recente ontwikkelingen onderstrepen het belang om de weerbaarheid en geo-economische positie van de EU te versterken. Het kabinet hanteert daarbij openheid en internationale samenwerking als belangrijke uitgangspunten. Versterking van de geo-economische positie is breder dan het verminderen van strategische afhankelijkheden en begint bij het versterken van de eigen economie, door onder andere versterking van de interne markt, waarborgen van een gelijk speelveld, doorvoeren van structurele hervormingen en stimuleren van investeringen (zowel publiek als privaat) in de groene- en digitale transitie en in gekwalificeerd personeel. Daarnaast is het van belang om de risico's van ongewenste strategische afhankelijkheden te verminderen. Deze ongewenste afhankelijkheden kunnen impact hebben op de weerbaarheid van de EU en het vermogen van Nederland en de EU om de eigen publieke belangen te borgen in een wereld waarin landen onderling sterk verbonden zijn. Specifiek ten aanzien van de oorlog in Oekraïne heeft de Commissie verschillende instrumenten ingesteld en uitgebreid om de economische gevolgen te mitigeren.¹ Het kabinet wil de import van fossiele energiedragers uit Rusland versneld afbouwen en heeft hierbij aandacht voor de gevolgen hiervan op de industrie.²

De aanpak van ongewenste afhankelijkheden moet gericht en proportioneel zijn. Dat betekent dat het gebruik van staatssteun proportioneel moet zijn en beleid zo min mogelijk ten koste moet gaan van de openheid van de Europese economie. In dit kader verwelkomt het kabinet de Chips Act en de ambitie om het Europese ecosysteem voor halfgeleiders te versterken, ook vanwege het belang hiervan voor beide transitieën. Het kabinet hanteert hierbij als uitgangspunt dat openheid van de mondiale waardeketens wordt behouden. Daarnaast onderstreept het kabinet het belang van investeringen die zich richten op sterke ecosystemen en de technologieën van de toekomst. Hierbij zijn robuuste staatssteunregels van belang om een subsidierace te voorkomen. De Commissie is voornemens om eind 2022 een voorstel te presenteren om de strategische afhankelijkheid van kritieke grondstoffen te verminderen. Nederland kijkt uit naar het Commissievoorstel voor regelgeving voor kritieke grondstoffen en benadrukt het belang van openheid, internationale partnerschappen, diversificatie en recycling. Tot slot wacht het kabinet het concrete voorstel voor een interne markt noodinstrument af dat de Commissie naar verwachting na de zomer zal presenteren. Dit voorstel beoogt om de interne markt weerbaarder te maken. Het kabinet heeft

¹ Kamerbrief overzicht voorstellen met financiële aspecten naar aanleiding van toezegging commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad. Kamerstukken 21 501-07 en 36 045, nr. 1862.

² Plan van aanpak inzake gasleveringszekerheid komende winter en verder. Kamerstuk 29 023, nr. 283.

bijgevoegd³ non-paper opgesteld over de inzet ten aanzien van dit instrument, waarin steun wordt uitgesproken voor een dergelijk voorstel mits proportioneel en gericht op het borgen van het vrij verkeer in tijden van crisis.

Informele Raad voor Concurrentievermogen van 22 juli

Dit deel van de Geannoteerde Agenda is mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en gaat enkel over het onderzoeksdeel van de Raad.

Synergieën in onderzoeks- en innovatiefinanciering in Europa *Beleidsdebat*

De Raad zal debatteren over synergieën in onderzoeks- en innovatiefinanciering in Europa. De verwachting is dat het beleidsdebat gericht zal zijn op het versterken van de synergie tussen de Europese, nationale en regionale onderzoeks- en innovatieprogramma's, met als doel het potentieel voor samenwerking op onderzoek en innovatie in Europa maximaal te benutten. Er wordt hierbij gekeken naar synergieën tussen verschillende Europese programma's, zoals Horizon Europe en de Structuurfondsen, maar ook naar synergieën tussen Europese programma's en nationale en regionale programma's. Een voorbeeld hiervan is dat er onder Horizon Europe meer mogelijkheden gecreëerd zijn voor lidstaten om Structuurfondsen in te zetten voor het co-financieren van onderzoeks- en innovatieprojecten. Op deze manier kunnen lidstaten met minder sterk ontwikkelde onderzoeks- en innovatiesystemen het Cohesiebeleid aanwenden om hun onderzoek en innovatie-systemen te versterken. Het belang van synergie zal naar verwachting breed ondersteund worden door lidstaten en de Europese Commissie. Nederland zal het belang van synergie eveneens benadrukken, en daarbij aandacht vragen voor het bewaken van de verschillende doelen en principes van de afzonderlijke programma's, zoals het behoud van excellentie en impact als leidende criteria voor Horizon Europe.

Verordening buitenlandse subsidies

Per brief van 16 mei jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de stand van zaken van de Verordening buitenlandse subsidies die de interne markt verstoren.⁴ Inmiddels kan ik melden dat op 30 juni jl. een politiek akkoord is bereikt in de onderhandelingen tussen Raad, Europees Parlement en de Commissie. De precieze details van dit akkoord zullen de komende tijd bekend worden. Ik zal uw Kamer hier te zijner tijd nader over informeren.

³ Zie bijlage.

⁴ Kamerstukken 21 501-30 en 22 112, nr. 557.